

p/a Sint Martensstraat 11
9000 Gent

Advies gericht aan:
College van Burgemeester en Schepenen

6 november 2025

ADVIES OVER

Soort advies

- Verplicht
- Spontaan
- Op vraag van het College van Burgemeester en Schepenen

Reglement, wet of decreet op basis waarvan advies werd verleend
Beleidsverklaring Adviesraden

Aanleiding/Omkadering (situering/achtergrondinformatie)

De Adviesraad voor Etnisch-Culturele Diversiteit (AD REM) formuleert dit advies naar aanleiding van het ontwerp-beleidsplan Stad Gent 2026-2031. Als vertegenwoordigers van Gentenaars met een migratie- of vluchtachtergrond streven wij naar een stad waar inspraak en participatie werkelijk inclusief zijn.

Ons advies volgt de structuur van de beleidsverklaring, maar legt daarbij de nadruk op de vier prioritaire domeinen die in het Memorandum **AD REM 2025-2030** werden gedefinieerd: **Onderwijs, Etnisch Profileren, Werk en Wonen**. Hoewel wij deze thematische focus onderschrijven, betreuren wij dat de beperkte tijdsperiode onze mogelijkheid tot verdieping en overleg heeft ingeperkt. We benadrukken dan ook het belang van tijdige en structurele betrokkenheid van de adviesraad bij toekomstige beleidsontwikkeling.

Algemeen

- Wij adviseren dat de stad om **artikel 23 van de Grondwet en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens** expliciet te vermelden in de nota. Sociale rechten zoals het recht op wonen, sociale zekerheid, kunnen en mogen niet afhankelijk worden van taalvereisten, aantal jaren in België verblijven,...
- Een rode draad doorheen de nota is het betrekken van bewoners, Gentenaars, doelgroepen. Inspraak en participatie inbedden is een sterkte. Voorzie meer diversiteit in de inspraak en participatieorganen en wees waakzaam over de

representativiteit ervan. Veel mensen met migratieachtergrond voelen zich niet betrokken of zijn gerepresenteerd. Daarentegen is het een steeds groter wordende groep in de Gentse samenleving.

- In de nota missen we bij de verwijzing naar good-practices of positieve evaluaties de link naar de rapporten of cijfers daaromtrent. Dit duidt waarom iets gecontinueerd of aangeraden wordt.
- De diversiteit in Gent groeit, de nood aan divers-sensitieve competenties en divers personeelsbeleid dringen zich op. In het plan ontbreekt een plan van aanpak om tot meer expertise te komen en activering te komen.

Over terminologie en definiëringen

Om de gebruikte begrippen en denkbepelden in ons advies helder te kaderen, achten wij het zinvol om de gehanteerde definities en terminologie expliciet uiteen te zetten.

Gentenaar: Geslacht, leeftijd, seksuele geaardheid, etnische achtergrond, huidskleur en mentale en fysieke vermogen vormen de elementen binnen de primaire cirkel van diversiteit. Ze zijn onveranderlijk aan de mens.¹

Hierover dialogiseren leidt onvermijdelijk tot discriminerende uitspraken.

Toch komen deze categoriale indelingen te vaak aan bod via de sociale media onder de vermeende verrechtvaardigen van “vrije meningsuiting”. Wat een stadsbestuur en haar medewerkers zich uiteraard niet kunnen aan bezondigen.

Om die reden vraagt het begrip: “De Gentenaar” een duidelijke en ondubbelzinnige definiëring.

Bewoners: te definiëren als de bewoner die hetzij :

- er is ingeschreven en er woont;
- hier verblijft met de intentie om er ingeschreven te worden;
- er omwille van arbeid, studie en tweede verblijf er onbepaald ingeschreven staat;
- als vreemdeling (EU of derde landen) voldoet aan de regels van langdurig verblijf en er wordt ingeschreven;
- in Gent als vluchteling of gelijkgestelde verblijft in een opvangcentra, ter afwachting van een beslissing van overheidswege;
- als dakloze of gelijkgestelde, in een Gentse opvangcentrum verblijft tot einde van zijn verblijf
- als zieke of gelijkgestelde (vluchthuis) in een opvangcentrum verblijft tot einde van zijn/haar verblijf.

¹ CGKR Syllabus omgaan met diversiteit.

Kwetsbaren (personen, jongeren of inwoners): In het voorgestelde beleidsplan komt deze vorm van mensenindeling verschillende malen naar voren, dat echter om een duidelijke definiëring vraagt.

Zodat zij niet het onderwerp uitmaken van discriminerende uitspraken die een schending zouden betekenen op de beschermde criteria zoals voorzien in de antidiscriminatiewet art 4.4° .

“Health Inequalities Portal”, medegefinancierd door de EU, definieert de termen als kansarme/kwetsbare/ gemarginaliseerde groepen als volgt:

*“Deze termen worden toegepast op groepen mensen die, vanwege factoren die gewoonlijk buiten hun macht vallen, niet dezelfde kansen hebben als andere, meer fortuinlijke groepen in de samenleving. Voorbeelden hiervan zijn werklozen, vluchtelingen en anderen die sociaal uitgesloten zijn”.*²

Adviespunten en motivering

Hoofdstuk 1 'Wonen'

Het plan bevat ambitieuze doelstellingen voor betaalbaar wonen. Toch blijft toegang tot de private huurmarkt ongelijk, en discriminatie blijft een realiteit.

Het begrip ‘Gentenaar’ / bewoners verdient bovendien een duidelijke definiëring. ([zie Over terminologie en definiëringen](#))

Een steeds groter wordende groep heeft het moeilijk om een huis te huren of te kopen. Een groot deel van deze groep heeft een migratieachtergrond. Er gaat veel aandacht in het beleidsplan naar de meest kwetsbare zoals uitkeringsgerechtigden.

Vraag

Hoe gaat de stad om met het criterium taal? AD REM pleit ervoor om sociale rechten, waaronder het recht op wonen niet te koppelen aan het behalen van een bepaald niveau Nederlands.

Aanbevelingen:

- Behoud en versterk praktijktesten met juridische opvolging.
- Verbeter communicatie tussen sociale verhuurkantoren en huurders via meertalige kanalen zodat de info meer toegankelijk wordt
- Stimuleer inclusiviteit bij woonvormen zoals co-housing, CLT en wooncoöperaties opdat dit niet enkel voor een select publiek toegankelijk is.

² <https://health-inequalities.eu/nl/glossary/disadvantaged-vulnerable-marginalised-groups/>

- Blijf de inkomensgrenzen optrekken. Wees waakzaam dat de laagste inkomensgroep van de middenklasse niet in de kou komt te staan. Het gevaar om in armoede te geraken, dreigt.
- Verwijs expliciet naar de resultaten van de volksraadpleging.

Hoofdstuk 5 'Armoedebestrijding'

Het plan om integrale en nabije hulpverlening te stimuleren door oa maatschappelijk werkers in scholen, elke wijk een welzijnsbureau of antenne, zitdagen voor allerlei soorten welzijnsvragen, is een goed plan.

Vraag

Hoe zal deze samenwerking tussen verschillende partners gerealiseerd worden om deze effectief te maken?

Aanbevelingen:

- Blijf maatregelen en ondersteuning voorzien voor de onderbelichte, minder zichtbare groepen zoals mensen zonder wettig verblijf, gezinnen in procedures van gezinshereniging, niet-begeleide minderjarigen,... zonder deze te stigmatiseren.

Hoofdstuk 6 'Welzijn, asiel & migratie'

De beleidsverklaring benadrukt het belang om verder in te zetten op mensen zonder wettig verblijf. De afgelopen jaren is de professionele ondersteuning naar de groep enorm afgenomen, bijna onbestaande. Met een groot verlies aan know-how en expertise. De noden van deze groep worden voornamelijk behartigd door vrijwilligersorganisaties. Dit is in het belang van de bestuurlijke opdrachten voor de leefbaarheid van de stad.

Vragen

- Zal de stad enkel beroep doen op de expertise en inzet van deze vrijwilligerorganisaties om deze groep te bereiken? Wat staat daar voor hen tegenover?
- Hoe garandeert de stad het recht op onderwijs ook voor volwassenen zonder wettig verblijf, niet enkel voor kinderen?

Aanbeveling

De groep van mensen zonder wettig verblijf verdient blijvende aandacht en ondersteuning, ook vanuit professionele diensten. Vrijwilligersorganisaties hebben recht op meer

ondersteuning en erkenning daaromtrent. Benoem deze expertise en inzet in de beleidsnota.

Hoofdstuk 7 'Leren en Groeien' (Onderwijs)

Het beleidsplan benadrukt levenslang leren en gelijke onderwijskansen. Toch blijft de kloof tussen leerlingen en het leerkrachtenkorps groot. De weerspiegeling van Gentse diversiteit in bepaalde niveaus van onderwijs is nog onvoldoende. Daarnaast merken we dat brugfiguren vooral worden ingezet in de B-stroom, terwijl ook leerlingen in de A-stroom nood hebben aan ondersteuning.

Wij krijgen meer en meer signalen van jongeren dat zij kiezen voor een universiteit buiten Gent met meer kleur.

Vraag

Hoe organiseer je het actief luisteren naar kinderen en jongeren?

Aanbevelingen:

- Voer een actief wervings- en retentiebeleid voor leerkrachten met migratieachtergrond.
- Versterk opleiding en coaching rond cultureel responsief onderwijs. Denk na over hoe je expertise ontwikkelen, verzamelen en ontsluiten.
- Breid het brugfigurenproject uit naar de A-stroom zodat ook deze leerlingen en gezinnen vroegtijdig ondersteuning krijgen.
- Zet evenzeer acties in naar secundair en volwassenenonderwijs, in het bijzonder in functie van de realiteit en noden van nieuwkomers die op latere leeftijd in Gent komen wonen, in functie van levenslang leren.
- Blijf inspanningen doen om het watervalstelsel tegen te gaan en de toegankelijkheid van hoger onderwijsinstellingen te vergroten.
- Onderwijs is een cruciale hefboom. Bespaar niet op initiatieven die de brug slaan en voor de meest kwetsbaren.

Hoofdstuk 8 'Inclusie'

AD REM onderstreept de noodzaak aan een doelgroepgericht aanpak. Er is nood aan safe spaces, maar niet enkel voor LGBTQ+personen.

Praktijkteksten zijn nodig om bepaalde problemen in kaart te brengen of te detecteren. Juridische aanpak is nodig daar waar discriminatie hardnekkig in stand gehouden wordt. AD

REM vindt het een belangrijk instrument in de strijd tegen racisme en discriminatie en vanuit de nodige voorzichtigheid en uitnodiging tot verandering.

Vragen

- Vanwaar de keuze om het thema toegankelijkheid voornamelijk te beperken tot fysieke toegankelijkheid en tot de sectoren cultuur, evenementen en horeca?
- Welke zijn de lessons learned uit de drie pilootwijken van Project Kombi?

Aanbevelingen

- Betrek adviesraden en relevante partners vroegtijdig, bij de opmaak en de implementatie van het actieplan “antidiscriminatie en antiracisme (ADAR).
- Investeer in het ontwikkelen en implementeren van taalhulpmiddelen voor de Gentse stadsdiensten die efficiënt en inzetbaar zijn, niet enkel in een databank. Investeer in een gedragen visie en uitwerking bij leidinggevenden en personeel.
- Blijf investeren in betaalbaar aanbod voor sociaal tolken en vertalen. Blijf oog hebben voor zoveel mogelijk performantie, momenteel is dit nog niet het geval, bv. limiteren van tolkgesprekken op 30’.
- Vermeld verschillende groepen die safespaces nodig hebben.
- Benoem de initiatieven die reeds van onderuit gegroeid zijn als het Habibi-netwerk een samenwerking van Merhaba/Amal.
- Blijf praktijkteksten organiseren en opvolgen.

Hoofdstuk 9 'Wijk en Burger'

AD REM waardeert de aandacht voor burgerparticipatie, maar stelt vast dat de stem van diverse gemeenschappen nog te weinig doorklinkt in beleidsvoorbereiding en -uitvoering.

Zoals vermeld op pagina 45 is het voor de Gentenaar en zijn/haar organisaties het Vlaams/Belgische landschap te ingewikkeld geworden om zijn/haar ondervonden discriminerende handelingen te melden. Dit geldt eveneens voor de getuigen van dergelijke feiten. Hoe moeilijker het wordt hoe sneller men afhaakt en hoe groter het “dark number” van niet aangegeven feiten. Dat zou het probleem van de Gentse burger niet mogen zijn. Het meldpunt (of de meldpunten) moet over het juridische know-how beschikken waar de uiteindelijke klacht, of aangifte zal doorgestuurd worden voor behandeling: Unia, VMRI, het parket enz...

Levensbeschouwelijke Gentse verenigingen zijn betrokken in het behoud of versterken van de leefbaarheid van onze Stad. Zij zijn mee betrokken in het onderwijs, in mentale en fysieke

armoedebestrijding, opvang enz...(vb vzw Kras). Door middel van het organiseren van hun diverse levensbeschouwelijke ontmoetingsmomenten of -dagen zorgen zij mee voor pluralisme in onze Gentse samenleving.

Zoals op P.46 beschreven: *“Middenveldorganisaties zijn een vaste partner om beleidsdoelen te realiseren én voor nabije dienstverlening te zorgen”*.

Vraag

Hoe is het idee van het **Mondiaal Huis** ontstaan? Is dit een nieuw concept op vraag van de reeds bestaande en erkende verenigingen en burgers?

Aanbevelingen:

- Integreer de adviezen in kader van intercities-consolidate over steden en minderhedenbeleid. Organiseer o.a. een jaarlijks participatieforum om voortgang te evalueren.
- Betrek adviesraden en relevante partners vroegtijdig, bij de opmaak en de implementatie van het actieplan “antidiscriminatie en antiracisme (ADAR).
- Voorzie meertalige communicatie en laagdrempelige inspraakkanalen. Er is nood aan een centraal aanspreekpunt in Gent waar discriminerende, racistische, xenofobe, islamofobe en haatmisdrijven worden gemeld .
- Erken de inspanningen en de inzet van middenveldorganisaties, al dan niet levensbeschouwelijk. Ze zijn een belangrijke ader in de stad, niet enkel de humanistische verenigingen.

Hoofdstuk 11 'Economie en Werk' (Werk)

De stad neemt terecht een voorbeeldfunctie op zich als werkgever, maar de doorstroom van mensen met migratieachtergrond naar vaste functies blijft laag. Er zijn heel wat activeringsprogramma's zoals bis-stages, artikel 60, individueel maatwerk,... maar vaak leiden die niet tot duurzame tewerkstelling of jobs. Niet erkennen van buitenlandse diploma's, de financiële en maatschappelijke druk om snel aan het werk te gaan, taalvereisten al dan niet noodzakelijk, ... maken dat heel wat competenties van mensen met een migratieachtergrond niet of onvoldoende benut worden.

Vraag

Wat is de missie en de visie van **het Internationaal Huis**? Wie is het doelpubliek en hoe betrek je lokale partners?

Aanbevelingen:

- Monitor jaarlijks de diversiteit binnen het stads- en OCMW-personeel en maak de resultaten transparant.
- Screen selectieprocedures van stadsdiensten en samenwerkingspartners op onbewuste biases. Wees een voorbeeld voor andere werkvloeren.
- Vermijd stigmatisering en oververtegenwoordiging van mensen met migratieachtergrond in specifieke activeringsprogramma's of enkel naar knelpuntberoepen.
- Voorzie voldoende toegankelijke opleiding voor activering om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Promoot meertaligheid op de werkvloeren.
- Investeer bij acties of samenwerkingen in duurzaam werk.
- Focus niet enkel op de inzet of het aantrekken van expats, maar integreer ook de talenten en competenties van reeds aanwezig internationaal talent.
- Garandeer mee de mogelijkheden voor anderstaligen om het Nederlands te leren alvorens of tijdens activering.

Hoofdstuk 12 'Veiligheid, Preventie en Netheid' (Etnisch Profileren)

Hoewel het plan inzet op veilige buurten, blijft het thema van etnisch profileren onderbelicht. Zonder erkenning blijft het moeilijk vertrouwen te herstellen.

Aanbevelingen:

- Ontwikkel kwalitatieve evaluaties om vooroordelen zichtbaar te maken. Integreer antidiscriminatie- en cultuursensitiviteitstrainingen in het politie- en stadsopleidingsplan.
- Wees behoedzaam met termen zoals probleemwijken, radicalisering, ... Dit kan stigmatisering van bepaalde wijken of groepen in de hand werken.
- Geef voldoende aandacht aan het fenomeen van subjectieve onveiligheidsgevoelens veroorzaakt oa door de sociale media. Integreer dit in het ontwikkelen van een preventief beleidskader.

Conclusie

Het ontwerp-beleidsplan Stad Gent 2026–2031 bevat sterke uitgangspunten voor een inclusieve en participatieve stad. Toch blijven er structurele aandachtspunten die de gelijkheid van kansen kunnen versterken. AD REM benadrukt het belang van **systematische betrokkenheid**, monitoring en juridische verankering van de sociale grondrechten.

Hoogachtend

Rosario Gomez , Voorzitter AD REM

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Gomez', with a horizontal line underneath the letters.